

פרק ז' - החלשת איראן וציר ההתנגדות

התגבשות והתלכדות חזית ההתנגדות של הציר השיעי וארגוני ההתנגדות הפלסטינים שחקה את ההתרעה הישראלית והגבירה את תחושת הביטחון העצמי המסוכנת של אויבי ישראל. משום כך, הגדרה נכונה של ניצחון במלחמה משמעותה החלשת הציר המובל על ידי איראן, סדיקת תודעת הלכידות שבו, וערעור תודעת ההישג שלו.

חזבאללה: על מנת להשיב לבתיהם את תושבי הצפון בביטחון ובתחושת ביטחון, יש לכלל הפחות להסיר את האיום בפשיטה נרחבת של חזבאללה לשטח ישראל. יש ליצור באזור הגבול עם לבנון מציאות בדומה לזו ששררה שם לאחר מלחמה לבנון השנייה, ובטרם נפרס כוח רדואן מצפון ולאורך הגבול.

המציאות הביטחונית הזו מחייבת לדחוק את היכולות הצבאיות של כוח רדואן מהגבול וקיבוע המצב החדש באמצעות מערכת הבנות עם מדינת לבנון, ובעקיפין מול חזבאללה, על בסיס הסכמות שיושגו בתיווך ובבקרה אמריקאים. גם אם יוסכמו הבנות אלה, צה"ל יעריך להגנה חזקה על יישובי הצפון מול איום הפשיטה בהפתעה, והנחת העבודה אמורה להיות כי ההבנות לא יחזיקו מעמד לאורך זמן.

יש לחדש את הפיקוח והבקרה (בינלאומי וישראלי) על יישוב הבנות, כלומר, פריסה רחבה של כוחות צבא לבנון (כולל פיקוח הדוק של ארצות הברית וצרפת) ופריסה מחודשת של יוניפי"ל לאורך הגבול. אמנם אין מדובר בכוחות שיילחמו בחזבאללה, אך עצם נוכחותם בשטח תגביל את אפשרות החזרה של חזבאללה למרחב הגבול ואת חופש הפעולה של הארגון.

יש לשפר את מוכנות צה"ל למלחמה בצפון. למרות הסיכוי שהמשך המדיניות של הפעלת הכוח הנוכחית ולחץ מדיני יביאו לחידוש היציבות, יש להיערך לכישלון המאמץ. אם כך יקרה, ואם חזבאללה יטרפד מהלך הסדרי שתכליתו הרחקת האיומים מאזור הגבול, תידרש ישראל לצאת למתקפה על חזבאללה ולבנון על מנת להסיר את האיום. לכן, יש להכין את העורף ואת הציבור בישראל להשלכות ולמשמעויות המורכבות של מלחמה נרחבת מול הארגון.

איראן: יש להפעיל לחץ על איראן (תמיכה אמריקאית חיונית!) באופן שיגרום לה לפעול לריסון המיליציות הפרו-איראניות, ובתוך כך כמובן להפעיל את השפעתה על חזבאללה ולרסנו. עד כה, איראן משלמת מחיר קטן בגין מעורבותה בפעילות חזבאללה (וחמאס).

המלחמה חשפה את הפערים בתפיסת הפעולה של איראן, שיש להעמיקם וכך לערער את האסטרטגיה האזורית שלה:

1. מגבלות השליטה בכוחות המיליציות.
2. סכנת ההסלמה האסטרטגית כתוצאה מפעולה טקטית שלהם.
3. מגבלת היכולת להשפיע על התנהגות ישראל ולהרתיע אותה מפעולה.
4. שחיקת כוח חזבאללה והמיליציות בסוריה במידה המסכנת את תפקודם כגורמי ההגנה על איראן.
5. החיבור האסטרטגי בין ישראל לארצות הברית מתגבר על ידי פעולת השלוחים.

פרויקט הגרעין: במקביל ללחימה נגד ישראל ממשיכה אירן לפתח את פרויקט הגרעין שלה. אמנם אינה "פורצת לפצצה", אך היא מעמיקה את יציבתה על הסף הגרעיני תוך שהתקדמותה בתחום אינה זוכה למענה כלשהוא מארצות הברית/קהילה בינלאומית/ישראל. הגישה הבינלאומית כלפי איראן היא הכלה. על מנת להסיט את איראן מהנתיב המסוכן בו היא צועדת, יש לגבות ממנה מחיר בינלאומי. כל הצעדים להלן מחייבים חיבור הדוק לארצות הברית:

1. סנקציות במועצת הביטחון בתגובה להפרה של ההסכמים שאיראן חתומה עליהם.²
2. הגברת הפיקוח של סבא"א על תכנית הגרעין ודיון בסוגיית ההפרות האיראניות בוועדת הנגידים הרבעונית הבאה (יוני 2024).
3. קידום הצעה לעסקת גרעין חדשה, שתאפשר להסב יכולות לאחר, במקביל לתהליך מדיני שיאפשר הסרה חלקית של סנקציות.
4. הגברת המוכנות לפעולה צבאית נגד מתקני הגרעין של אירן, גם כאיתות לממשל האמריקאי (מחייבת תיאום עם ארצות הברית ושיתוף פעולה עימה).

² מחייב snapback של אחת ממדינות אירופה, אין על כך זכות וטו.